

REALITĂȚEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATĂ

Abonamente: la trei luni . . . . . Lei 70
                  o jumătate de an . . . . . Lei 130

Editor și Redactor: J. B. SIMA
Apare totdeauna Duminică

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria 86.

EVENIMENTELE SĂPTĂMÂNEI ÎN ILUSTRĂȚII

Progresele Aviației

Aviația cu progresele ei uimitoare ne silește să avem atenția îndreptată asupra-i.

După ce americanii au arătat, trecând în sbor oceanul, de trei ori, că legătura între New-York și Europa, prin aer se va putea înfăptui curând, aviatorii continentului nostru nu vor să rămână mai prejos și au hotărât și dânsii să treacă oceanul spre America.

Unul dintre cei cari are de gând să plece primul, e aviatorul german Udet.

Udet a fost săptămâna trecută la București. El a venit cu avionul din Augsburg (Germania) oprindu-se scurt timp la Budapesta. Aviatorul german a declarat că va întreprinde sborul peste Atlantic la sfârșitul

lunii August și nu se va mulțumi numai să treacă în America, ci se va înapoia tot pe calea aerului.

Fotografia noastră reprezintă pe Udet lângă avionul său (la stânga). Sus în dreapta: Udet cu cei cari l-au primit la Băneasa. În mijloc Udet vorbește cu d. general Rudeanu, inspectorul general al armatei, imediat după aterisare. Jos în stânga: Ofițerii comandanți ai aviației noastre (în mijloc d. general Rudeanu, inspectorul general al aviației) urmăresc sborul lui Udet.

Jos în dreapta: Căpitanul aviator Romeo Popescu, unul dintre cei mai îndrăsneți sburători pe cari îi avem, a isbutit să bată recordul înălțimei. D. Căpitan Romeo Popescu, s'a urcat, Vinerea trecută, la o înălțime de 9150 metri înălțime.

Pentru ca să ajungă la această altitudine extraordinară (mai sus decât cei mai înalți munți din lume, Himalaia 8400, Kenia și Kelimangiaro din Abisinia 9100), căpitanului Romeo Popescu i-au trebuit numai 55 minute. La înălțimea la care a ajuns termometrul de minimă a înregistrat o temperatură de minus 50 grade, deși suntem în luna Iulie și jos pe aerodrom temperatura era de peste 30 de grade căldură.

Fotografia noastră reprezintă pe căpitan în avionul cu care a făcut ascensiunea un avion de vânătoare: Loire-Gourdu-Lesourre, cu un motor Gnome Rohne Jupiter.

CONCURS DE TURISM LA BUCUREȘTI. — La București a avut loc un concurs de turism cu motocicletă, organizat de M. C. R. și la care au participat concurenți veniți din Franța și Germania. Ilustrația de mai sus reprezintă pe concurenți la plecare.

C. SADEANU câștigătorul premiului I și al cupei „Sărolea”. Distanța a fost de aproape 1000 kilometri.

REALITATEA
FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ ILLUSTRATĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj, strada Regina Maria Nr. 36.

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg . . . . . Lei 250
Pe o jumătate de an . . . . . " 130
Pe trei luni . . . . . " 70

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America \$2
Jugoslavia și Cehoslovacia . Lei 300

Editor și Redactor: J. B. Sima

DUMINECĂ, 17 IULIE, 1927.

TRANSFUGUL

Cadavrul moral ambulant în căutarea neadormită a unei situații pe care știe bine că n-o merită. Cocotă masculină care își vinde, de câte ori poate, conștiința și demnitatea, renunțând complet la personalitate,—dacă o are,—în schimbul unei situații efemere însă în raport invers proporțional cu valoarea individului. Voiajor politic, cu cea mai flexibilă spinare, pe care și-o poate imagina un om normal și cu buzele tocite de săruarea mânilor ce întâlnește în calea sa, chiar dacă acele mâini ar fi pătate de sânge sau ar mirosi a cadavru.

Ca intelectualitate transfugul este cu totul redus iar ca educație sufletească nul cu desăvârșire. În România mare, țara tuturor contrastelor, se găsesc totuși numeroase cazuri de transfugi așezați tocmai în vârful piramidei culturale. Evident că slujbenia sufletească și totala absență a moralei fac din aceste spurcăciuni umane cele mai triste exemplare ale politicei dela noi, destul de repugnantă prin însăși mecanismul ei.

Dacă transfugul este și așa zis elector în provincie, adică, un om care cheltuieste la alegeri sume considerabile din averea sa, agonisită din munca și economia... altora, e ușor de imaginat cu câtă bunăvoință, — dar cu batista la nas, — este primit dintr'un partid în celalalt, pentru că, în România mare, puterea unui partid se măsoară după numărul și nu după calitatea celor ce-l compun.

Transfugul, pasăre călătoare și de pradă, are anumite epoci de primenire a „principiilor și convingerilor politice“. Când partidul din care face parte este în

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

„Toate-s vechi și nouă-s toate“, spunem și noi, împreună cu Eminescu, privind la felul cum au decurs alegerile. Intr'adevăr era de așteptat că partidul liberal, care în anul trecut, sub guvernul Averescu nu obținuse decât un număr mic de locuri în Parlament, nu se va putea supune unor alegeri libere, în care să lase pe cetățeni să voteze cu cine ar voi, fără a sili pe nimeni.

Deaceia liberalilor le trebuia puterea ca să scoată un număr mare de voturi și să se aleagă tot cu vechile mijloace.

Spre deosebire de partidul Generalului Averescu, în alegerile de acum nu s'a întrebuințat violența, într'o măsură mare.

În alegerile pentru Cameră, urmau să voteze 3.581.332 și nu s'au prezentat la vot decât numai 2.751.608. Dintre aceste voturi liberalii au câpătat 1.707.528, măcar că în 1926 numai 192.399 de oameni au votat cu dânșii. Se vede de aci, întâi, că foarte mulți n'au votat, și apoi că rezultatele obținute nu sunt cele adevărate.

În Ardeal însă, oamenii s'a arătat a fi mai hotărâți și mai credincioși unui partid și nici o silnicie, și nici un fel de tocmeală nu i-a putut hotărî să voteze pe liberali, și să părăsească partidul național-țărănesc, în care au încredere. Din totalul locurilor în camera liberalii au 314, național-țărăniștii 57, iar blocul maghiar-german 14.

Partidul poporului, care în alegerile trecute obținuse 1.366.161 voturi și reușise astfel să aibe în Parlament o mare majoritate, n'a mai câpătat acum decât 50.752 voturi, dovedind astfel, pe deoparte, că alegerile pe care le-a făcut fostul guvern Averescu au fost mincinoase, pe de alta că după guvernarea de un an, nimeni nu mai avea încredere în acest partid. Partidul poporului nu are astfel nici un loc în Parlament.

De altminteri afară de parti-

pragul opoziției, transfugul trece cu arme și bagaje la partidul care vine la guvern pentru ca la prima ocazie să revie în vechiul partid unde... „convingerile“ vechi îl chiamă.

Transfugul a fost și este cea mai uriașă scârnavie a partidelor politice din România mare.

dul național-țărănesc și de blocul german, nici un alt Partid nu intră în Parlament, nici măcar D. Iorga, dacă nu va eși deputat în vr'una din alegerile partiale, care se vor face după deschiderea Parlamentului.

Și aceasta arată mai bine de cât orce și cât de silnice au fost alegerile și cât de rău é făcută legea electorală.

* * *

Printre incidentele dela alegeri cel mai grav este cel dela Făgăraș, unde populația revoltată împotriva agenților, cari nu o lăsau să meargă la vot, a pătruns cu forța în prefectură, a sfărâmat uși și lucrurile de prin birouri și a bătut grav pe un comisar și un agent electoral. D. Dr. Aurel Dobrescu din partidul național, a fost găsit vinovat de răscoala poporului și va fi chemat în judecată. La Făgăraș însă n'a fost decât revolta legitimă a cetățenilor cărora li-se furau voturile.

* * *

La voința Suveranului nostru, Parlamentul se va deschide foarte repede, chiar în Dumineca aceasta și va începe imediat să lucreze, spre a rezolva unele chestiuni importante.

Se va vedea dacă după deschiderea parlamentului, d. Brătianu va putea să se înțeleagă cu d. Maniu, pentru ca acești doi bărbați de frunte să poată conduce laolaltă, cu destoinicia necesară acum, treburile țării.

* * *

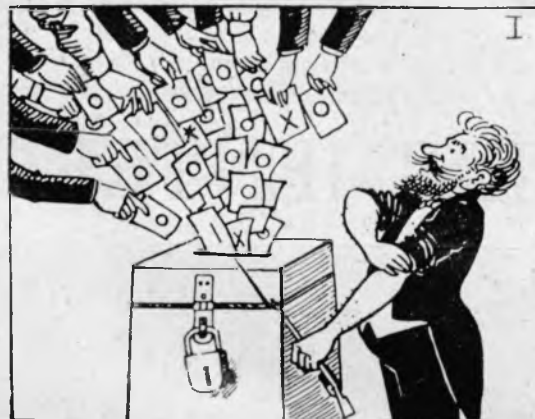
Printre funcționari e mare nemulțumire că nu se plătesc sporurile promise. Ministerul de finanțe a dat de curând o circulară prin care arată cum trebuie calculate aceste sporuri așa încât e probabil că din luna August sporurile vor putea fi plătite, socotindu-se și cele cuvenite pe lunile Mai și Iunie.

* * *

În Saxonia (Germania), în apropiere de Dresda, săptămâna trecută, o furtună năprasnică și un adevărat potop a nimicit mai multe orașele. Puhoaiile de apă au dus în drumul lor tot ce au găsit, în cale, arătând, încă odată, cât e de neînsemnată ființa omului față de puterea mare a firei. 150 de oameni și-au găsit moartea în această catastrofă.

BAGHETA MAGICĂ SAU SCAMATORIE POLITICĂ

Una !!!...

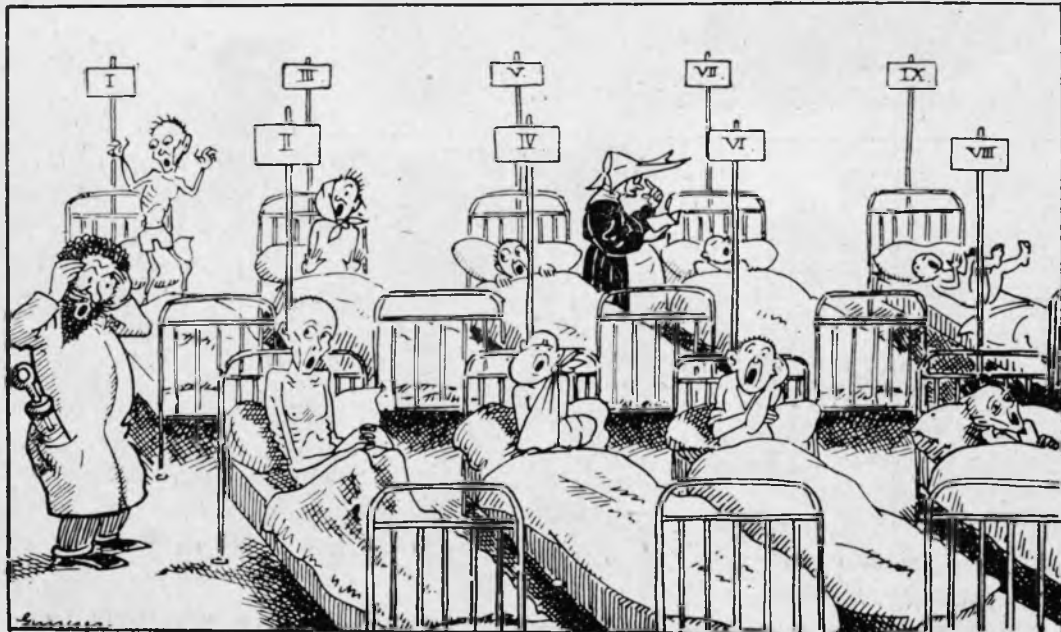

Doună !!!...

Trei!!!!... S'a făcut!

PUTEA-VA OARE NOUL MEDIC SĂ GĂSEASCĂ LEACUL TUTURORA?

De unde să încep...?

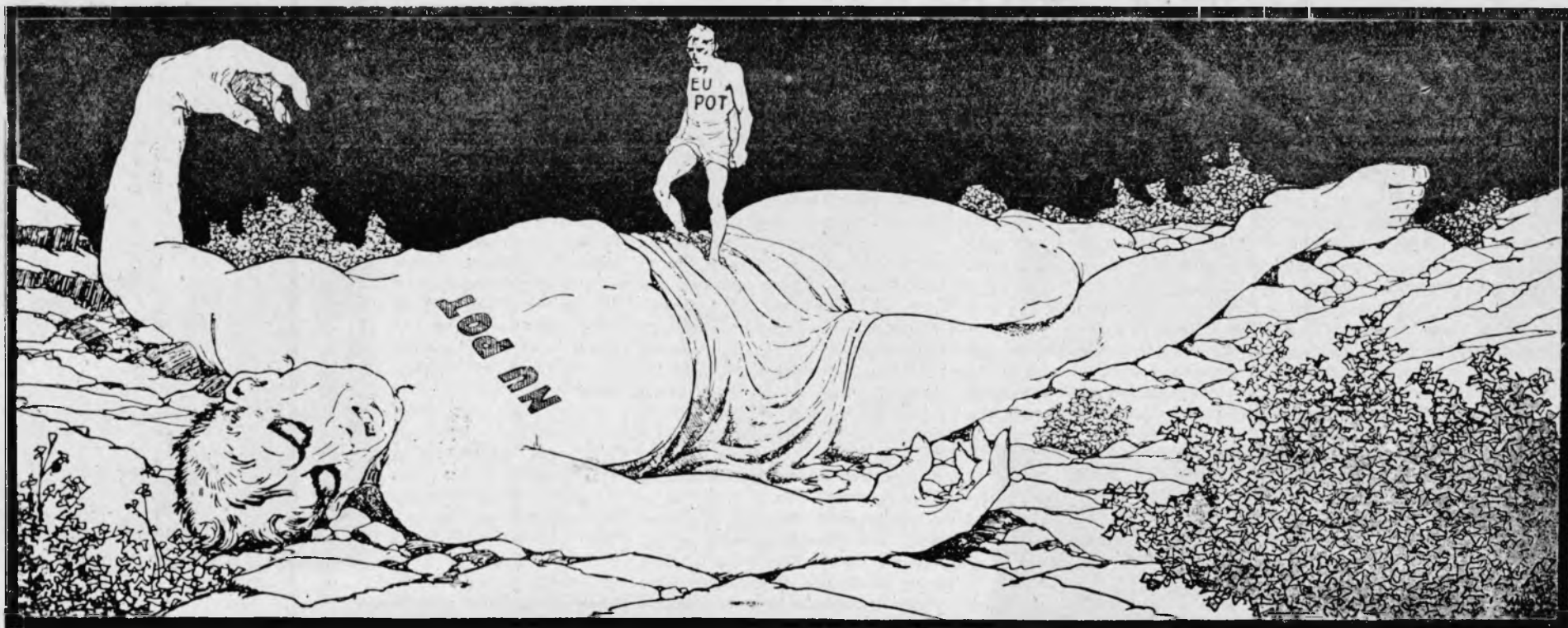
I. Sănătatea publică. II. Instrucția publică. III. Comunicațiile. IV. Reforma agrară. V. Chestiunile minoritare. VI. Criza financiară. VII. Impozitele. VIII. Sporurile funcționarilor publici. IX. Libertatea presei.

DORINȚA OMENIREI

Cetiți și răspândiți
„REALITATEA“

CEL CE „POATE” E DEASUPRA CELUI CE „NU POATE”

„Cogito ergo sum”

CESTE trei cuvinte sunt sentința, în latinește, a unui mare gânditor, care îndoindu-se, la un moment dat, de existența sa, socotind că lumea întreagă poate nu-i de cât o inchipuire, și-a străduit multă vreme mintea și, în cele din urmă, și-a spus: „Dacă pot gândi, atunci de bună seamă că există!” Aceasta este tocmai însemnarea celor trei cuvinte latinești. Intr'adevăr dacă stăm să cugetăm adânc, uneori ajungem să ne întrebăm dacă cele din jurul nostru sunt toate așa precum le vedem, sau sunt numai o imagine neadevărată, pe care o crează ochiul nostru.

Sunt însă mulți cari nu-și bat capul cu existența sau neexistența lumii, cari nu se interesează de asemenea chestiuni prea subtile și cari se preocupă puțin de „Critica rațiunii pure” a lui Kant, de filozofia lui Descartes, de „Lumea ca voință și reprezentare” a lui Schopenhauer, sau de alte scrieri de acestea.

Totuș, fiecare ar trebui să aplice în viața practică o altă sentință, o sentință isvorită din bunul simț și care s'ar exprima astfel: „DACĂ SUNT TREBUE SĂ GÂNDESC!” Iar gândire adevărată, gândire folositoare nu există decât dacă este urmată de hotărâre și de acțiune. În locul celor trei cuvinte latinești: „Cogito ergo sum”, tinerii energici, ar trebui să pună pe aceste trei, românești: „VREAU DE ACEEA POT”.

Firea omenească este astfel alcătuită, încât să cuprindă un amestec de însușiri, și bune și rele: există în noi alături de îndrăzneală, slăbiciune; alături de speranță, desnadejde; alături de voință, nehotărâre. Niciodată un om nu este numai bun, sau numai rău. Întrebarea de căpetenie este însă: Care din cele două feluri de însușiri STĂPÂNESC pe om.

În articolul de față, arătăm deosebirea între cele două feluri de oameni: cei cari POT și cei cari NU POT.

Dintr'o sută de oameni, la 99 le place mai bine să vorbească, decât să cugete; să petreacă sau să mănânce, decât să vorbească. Orice sforțare a minții este pentru aceștia tot atât de neplăcută, cum e pentru un câine să umble pe cele două picioare dinapoi. Priviți la câinele, care silit de stăpânul său, să stea în două labe, e lăsat apoi să meargă iarăș cum voiește. Se vede, în toată făptura lui, mulțumire. Același simțământ îl avem și noi, când nu mai suntem siliți să cugetăm, când nu mai suntem siliți să punem în joc voința noastră. Ne lăsăm atunci, de

După cum cineva GÂNDEȘTE, astfel FĂPTUEȘTE.

Indoiala și nehotărârea nu ne duc nicăiri. Convingerea, însoțită de PUTE-REA DE VOINȚĂ, cucerește totul.

„POT și „NU POT” se deosebesc unul de altul numai prin două litere — NU. Ele să distanțezează însă, în ce privește efectul, cu milioane de km.

fapt, din punct de vedere mintal, pe patru labe, și o luăm astfel încetșor înainte.

Această neplăcere pe care o simțim, când ne concentrăm mintea, sforțarea pe care o facem ca să ne îndreptăm gândul și cugetul la un singur lucru, lămurește de ce există atâta beție, și atâtea excitante (substanțe ațățătoare), cum sunt: tutunul și țigările, morfina și cocaina. Totdeauna suntem gata să dăm jos cureana de pe roată, ca să umble singură fără sforțare din partea noastră. Ne pare bine când scăpăm de nevoia de a ne sili mintea și putem iarăși umbla în patru picioare.

„NU POT” și „NU VREAU” LASĂ-MĂ ÎN PACE”, „CARE E FOLOSUL” sunt expresia simțirilor adevărate, ale celor mai mulți și se găsesc totdeauna gata pe vârful limbei.

„EU POT!” reprezentat în ilustrația noastră, de sus, ne apare ca un dușman și suntem chiar incințați când cineva ne amintește de existența lui, pentru că dânsul reprezintă acțiune, hotărâre, sforțări ale minții și ale trupului.

„EU POT!” reprezintă minunat puterea de voință, care e mică la vedere dar are destulă tărie, ca să culce la pământ și să calce uriașul „NU POT”.

Ilustrația noastră exprimă cea mai veche și cea mai importantă luptă din lume. Lupta aceasta nu se dă în câmpii, prin munți sau în arenele sportive. Lupta aceasta, cea mai uriașă, se dă de veacuri și în fiecare clipă, înăuntrul cugetului omenesc. Cele două forțe care luptă pe viață și pe moarte, ca să îndrepte activitatea omenească, sunt acești „POT” și „NU POT”. Una reprezintă îndărjire și voință, cealaltă moleșală și lipsă de îndrăzneală; Una este acțiunea susținută de minte; cealaltă nehotărârea și lipsa de energie. Aceasta din urmă veșnic ne îndeamnă să apucăm pe calea mai ușoară, pe calea, care nu cere oboseală minții și trupului.

Pe scurt e lupta dintre David și Goliat.

Raportul între „POT” și „NU POT” este exact cel arătat în ilustrație. „NU POT” e cel puțin de zece ori mai mare decât „POT”. Toată lumea e indiferent de clase sociale, săteni sau orașeni, și îndeosebi țara noastră, este sub stăpânirea lui NU POT. Țările noastre, întinsele lunci inundabile, câmpurile sterpe, șoselele defundate, podurile stricate, gardurile prăbușite, casele dărăpănate, în care intră ploaia, șanțurile astupate, murdăria de pe la oraș și mulțimea nenumărată de lucruri prost orânduite, atât în viața statului cât și în cea a particularilor, arată, în zeci și mii de chipuri, cât de mare este acest „NU POT”.

De câteori nu auzim: „lucrul acesta e prea greu”, „lucrul acesta cere prea mult timp”, „lucrul acesta nu se plătește”, „lucrul acesta îl las altora”, și apoi de fiecare dată „EU NU POT” și iarăș „EU NU POT”; mai bine stau pe loc.

Ei bine, toate păcatele, toată sărăcia, toată nemulțumirea stă în acest uriaș „NU POT”.

Toți acești oameni, amăriți în sufletul lor, vor fi și mai amăriți atunci când vor vedea pe unii, mult mai puțin numeroși, ca-și pun toate puterile trupesti și sufletești în joc, și înving pe uriașul NU POT, izbutind să se ridice deasupra altora.

Frigurile de baltă sunt un lucru foarte neplăcut și foarte dăunător, la fel e podagra, dar nici una nu e mai rea ca boala lui „NU POT”. Cine e cuprins de boala aceasta, dacă „NU POT” îi stăpânește mintea, atunci nu mai are nădejde de scăpare.

Totuș, din fericire, răul se poate curma dacă e luat dela început. Când omul e tânăr, dacă vrea, izbutește să învingă pe „NU POT”. Fiecare dintre noi are unde, îngropat, în partea dinapoi a cree-

rului, acolo unde se află puterea de voință, un gram de hotărâre, o sămânță mică fie chiar cât cea de muștar, care reprezintă pe „EU POT”. Această sămânță o putem face să incolțească, să crească și să dea roade.

Îngrijiți de această sămânță și veți scăpa de grozava boală a lui NU POT.

Dacă auzi pe cineva spunând: „Am un salariu de mizerie; nu pot să câștig nimic; nu pot agonisi cât îmi trebuie; nu pot pune nimic deoparte”, trebuie să știi că acest om e pe jumătate pierdut, în ceea ce privește sorții săi de isbândă în viață.

Dacă vei auzi însă pe altul spunând: „Doar nu-s vită să muncesc într'una. Trebuie să am răgaz și pentru plăcerile mele”, să știi că acesta foarte curând îți va spune: „Nu sunt vinovat de neizbânda mea în viață, niciodată n'am avut PRI-LEJUL să mă ridic.”

Altul îți va zice: „Par'că a dat o belea peste mine; toate merg anapoda; nu pot face nimic cum trebuie”. Pe acesta să vi-l notați este acel om „NU POT”, care mai târziu se va scuza, de a nu fi reușit în viață, pentru că a pierdut, mai înainte chiar de a începe.

Iată unul care se fălește (ca să se scuze că e leneș și necutezător): „Doar știu că n'am să trăiesc cât lumea, de aceea caut să-mi duc viața cu atât cât am, fără prea multă trudă și sforțare”. Acesta e și mai bolnav sârmanul, este acel „NU POT”, care nici nu vrea să încerce.

„POT” și „NU POT”, trăiesc împreună, unul lângă altul. Sunt cei doi frați veșnic în ceartă. De obicei „NU POT” ne cuprinde în stăpânirea sa, în toată vremea de după amiază, pe când „POT” se silește să ne târăe după dânsul, în cele câteva ore dinainte de amiază.

Cititorule, dacă ai o sămânță de putere de voință, sămânță cu care de bună seamă ești înzestrat, nu o lăsa să putrezească, nu o lăsa adormită; prefă-o în acțiune și ea te va face să capeți aripi, să sbori mai înalte și mai sus decât cea mai dibace pasere.

Orice luptă se sfârșește în bine sau în rău.

Omul hotărât este sortit să obțină ceea ce vrea, să se urce cât de sus, dacă își alege drept sentință „EU POT!”

SERBAREA NAȚIONALĂ A FRANȚEI

LUAREA BASTILIEI

DESPRE REVOLUȚIA FRANCEZĂ

N ziua de 14 Iulie, francezii prăznuiesc cea mai mare sărbătoare națională a lor: Sărbătoarea libertății, luarea Bastiliei. Aceasta s'a întâmplat la 14 Iulie 1789 și se socotește ca începutul revoluției franceze, revoluția care a schimbat întregul așezământ social, nu numai în Franța, dar în lumea toată proclamând libertatea, egalitatea și frățietatea tuturor oamenilor, de pe pământ.

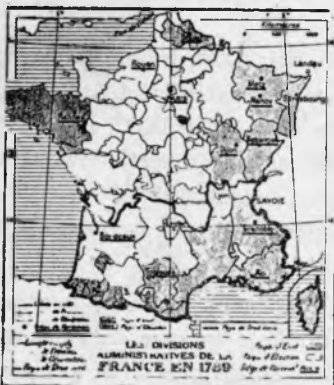
Rouget de L'Isle, cânta pentru prima oară Marseillaisa, imn compus de dansul, care a devenit imnul național francez.

Până la 1879, stările erau în toate țările cu totul altele decât cele de azi. Organizația statului era cea feudală. Conducerea o avea un monarh absolut. Decăderea acestor două instituții și ridicarea clasei din mijloc, au adus la o tulburare adâncă, al cărei început este revoluția franceză.

Inegalitate socială. Țăranul duce toate greutățile.

În organizația feudală a Statului, două categorii de oameni: preoțimea și nobilii, se bucurau de toate bunățile lumii, iar marea majoritate a populației, țărănimea, purta toate greutateile statului și ducea o viață amară și proastă. În Franța, cam a cincea parte a pământului țării era în posesia statului prim, cum se chema preoțimea catolică,

Harta administrativă a Franței din 1789.

și zeciuala bisericii făcea mai mult de 120 milioane de lire. Demnitatea înalte ale bisericii erau păstrate aproape cu desăvârșire nobililor, iar demnitarii bisericești nu aveau altă preocupare decât desfrăul. Cei mai mulți dintre ei se mutaseră la Paris, în capitala Franței, și duceau aci o viață luxuoasă și desfrănată, între-

cându-se în petreceri cu nobilimea, cu totul demoralizată. Afacerile curat bisericești erau lăsate în grija vicarilor, care erau foarte prost plătiți, și cari tocmai din această pricină deveniseră și dâșii dușmanii ordinii existente. Curțile episcopilor erau pline de domni și doamne, cari pe contul averilor bisericești își petreceau zilele, în plăcerile cele mai rafinate; la mănăstirile de călugărițe se dădea baluri, pe care le cercetau domni și ofițerii din apropiere, iar stareții și starițele se laudau cu aventurile lor de dra-

goste. Și biserica putredă de avari și plină de desfrău nu voia să știe nimic de greutatea statului; provocată să contribuie și dâșna la purtarea cheltuielilor țării, biserica răspundea, că datoria ei este ruga și nu contribuția. Pentru toate acestea e natural, că în sânul multimei, creștea într'una ura și disprețul față de clasa privilegiată a preoțimei.

Dar nici Statul al doilea, nobilimea nu era mai bun. Cea mai mare parte a țării era a nobililor, lor le plăteau țăranii zeciuală și dijmă, lor le lucrau robotă, lor le erau păstrate toate funcțiunile, bine plătite ale statului, toate demnitățile pline de venituri ale bisericii. Odinioară această stare privilegiată a nobilimii era motivată prin datoria ei de a apăra țara. Dar acum, patria o apărau armatele regești, alcătuite în cea mai mare parte din feciorii țăranilor. Așa încât acum nobilimea feudală numai drepturi și privilegii avea, datorințele de fel. În organizația feudală boierul era și judele natural al iobagilor, dar acum cei mai mulți nobili se mutaseră cu dâșii la Paris, iar dreptul lor de judecătoria îl vânduseră la oameni, cari vindeau apoi și ei dreptatea pe bani. Baluri și chefuri, vânătărea și jocul de noroc, erau acuma singura preocupare a nobililor și viața aceasta costisitoare cufunda pe cei mai mulți în datorii, de care nu mai puteau scăpa. Și toate imensele lor cheltuieli, nobilii le storceau de pe spatel nefericiților țărani. E lucru foarte firesc deci, că mai ales țărănimea prindea ură față de acești tirani și despuiații ai săi.

Privilegiile preoțimei și ale nobilimii, precum și stricăciunea desăvârșită a acestora, au fost deci cauza principală a revoluției Franceze.

O a doua cauză a fost absolutismul monarhic. Dacă acest absolutism a fost o necesitate istorică, atâtă vreme cât urma calea intereselor adevărate ale întregului față de singuraticile clase ale popoarelor, el era spre binele neamurilor. Dar împlinindu-și chemarea, absolutismul monarhic începuse să degenereze într'un despotism, care deveni periculos pentru interesele adevărate ale țărilor. Și mai ales în Franța despotismul monarhic amenința cu ruinarea totală a țării.

Ludovic al XV-lea (1715—1774), era abea de 5 ani când urmă la tron străbunului său, lui Ludovic al

XIV-lea, care însărcinase cu regenta Statului pe Ducele Filip D'Orleans. Vițios și desfrănat, Filip D'Orleans, lăsa afacerile Statului în neingrijire, și tot timpul și-l petrecea în desfătări, făcând risipă scandalosă cu averile Statului. Și deja Ludovic al XIV-lea, lăsase finanțele Franței în ruină, Statul avea o datorie mai mare de 2 miliarde lire. Ducele D'Orleans, la propunerea bancherului Scoțian Law, institui o bancă, care avea datoria să plătească datorităle Statului, cu bilete de bancă. Banca la început mergea bine și promitea îmbunătățirea finanțelor. Dar în anul 1718 Law înființă „Compania Liniilor Occidentale”, cu scop să scoată aur și argint de pe malurile râului Missisipi, din America, unde Francezii aveau colonii. Publicul francez cumpără o sumedenie de acțiuni, în sumă de 3 miliarde. Incercarea însă nu izbuti și Societatea fu nevoită să dea faliment. O mulțime de locuitori Francezi suferiră pagube enorme și urmat de blestemele tuturor, Law fu silit să fugă din Franța.

În anul 1723, Devenind Ludovic al XV-lea major, luă frânele guvernului în mâinile sale. Până la anul 1743 însă afacerile Statului le conduse primul ministru Cardinalul Leury, un bărbat înțelept și bun econom. După moartea acestuia însă, politica Franței se înămolii cu desăvârșire. Tăcitos și rău, Ludovic al XV-lea lăsa conducerea țării în

Grădina Palatului regal din 1789. — Aci Caimille Desmoulines a chemat poporul la arme în 12 Iulie 1789.

mâna favoriților și a curtezanelor, dintre care cele mai vestite au fost Marchiza de Pompadour și Doamna Dubarry. Desfrăul curtei era un cătos al monarhului amenința adevărat scandal. Absolutismul pe-regele singuraticilor, aruncând dări grele asupra locuitorilor și folosind venitele țării spre împlinirea luxului și a desfrăului celor dela Curte: favoriții Regelui primeau pensuni

și în chipul acesta administrația și justiția deveniră unelte de nedrăpățire, pentru cea mai mare parte a locuitorilor țării. Această stare de lucruri, umplu țara întregă de mâhnire și disperare și toți doreau, din tot sufletul lor, o schimbare a lucrurilor. Abuzurile absolutismului monarhic au fost cea de a doua cauză a revoluției Franceze.

Înainte de revoluție în Franța erau cam 24 milioane de locuitori. Dintre aceștia cei privilegiați erau cam la vre-o 270 mii, iar toți ceilalți se țineau de statul al treilea, oameni fără drepturi și fără privilegii.

În statul al treilea, ceva mai scutită era burghezia, căci orașele aveau din vechime drepturi autonome. Dar absolutismul monarhic se îngrijea să-i facă și burghezimei viața amară. În decurs de 80 de ani, de pildă, guvernul si-stase autonomiile orașelor de șapte ori și, în cazurile acestea, orașele trebuiau să-și cumpere din nou autonomia, cu bani scumpi. Acești bani se plăteau în rate anuale, și chiar după ce se isprăvea suma datorită, guvernul pretindea și mai departe plățile ratelor și astfel cu încetul, ratele acestea se prefăcuseră în contribuții permanente. Monopolurile regești și organizația nepotrivită a breslelor aruncau toate greutateile asupra micilor negustori și industriași, așa că și viața acestora devenise de nesuferit și mai ales cea-

șta tagmă de oameni, agitau și strigau împotriva organizației nepotrivite a Statului.

Mai mult avea să suferă biata țărănime. Nefericiții țărani suportau toate greutatele Statului, ei plăteau dările cele mai multe, ei îngrășau cu roadele muncii lor pe nobilii și preoții desfrănați și trântori, iar drepturi sărmanii nu aveau la fel. Peștii din râurile lor și vânatul de

Ziua memorabilă de Marți 14 Iulie 1789. Poporul răscolat, duce înfipte în paruri, capetele lui Lannag, guvernatorul Bastiliei și ale starostelii negustorilor Flesselles, cari au fost omoriți.

mari, a căror sumă se ridica până la 40 milioane lire pe an.

Despotismul monarhic amenința și libertatea personală a supușilor, căci Regele, fără nici o judecată, printr'un simplu bilet (scrisoare cu pecetii) trimetea în temnița din Paris, numită Bastilia, pe toți cari, din vre-o pricină oarecare, erau neplăcuți la curtea regească. Numai în vremea domniei lui Ludovic XV-lea, s'au dat peste 15 mii de bilete de acestea. Funcțiunile administrative și judecătorești se vindeau pe bani,

pe pământurile lor erau ale boierilor. Și să ferească Dumnezeu, ca țăranul să fi cutezat a pescui ori a vâna, păcatul acesta îl plătea cu viața. Și se înmulțiseră iepurii și cerbii și căprioarele, de veneau cu curda prin sate și pășteau grânele oamenilor, dar nimeni nu avea dreptul să alunge aceste fiare ori să-și îngrădească holdele, dinaintea lor. Casele bieților țărani erau făcute din lut și acoperite cu paie, nici fereastră nu aveau, cel mult o gaură pe unde eșia fumul din casă.

Luarea Bastiliei

îmbrăcăminte lor adesea ori, și în vreme de iarnă, era numai niște sdrențe de pânză și ghetete de lemn, iar mâncarea lor mai mult ovăș, castane, morcovi și lapte acru: carne nu mâncau aproape de fel. Câte o vacuță și un cal, ca vai de el, erau animalele lor de casă și tocmai pentru aceasta pământurile erau foarte rău lucrate, cu pluguri de lemn abia șgăreau pământul. Și an de an băntuia vântul și munca grea și lipsurile îmbrățeau pe bietul țăran, fără de vreme. Slabi, sărbați și încovoiați de povara vieții, pe față lor era scrisă mizeria. Peste 20 de milioane de locuitori ai țării așteptau în această stare nefericită, viitorul.

Ioan Rousseau, a scris într-o carte, „Contractul Social” încă prin anul 1761 următoarele cuvinte: „După cum unele morbi întuneacă mintea omului și îi răpesc facultatea memoriei, tot astfel câteodată în desvoltarea statelor se ivesc timpurii agitate și pătinașe, când vre-o revoluțiune are asupra noroadelor același efect, ca unele crize asupra individului, când scărba de trecut inlocuiește uitarea, când statul arzând cu flăcări se renaște din cenușă și recăștigă puterea tinereții, după ce cu multă osteneală s'a deslăcut din brațele morții”. Aceste cuvinte ne arată în chip clar esența și decurgerea revoluției franceze. Că într'adevăr revoluția franceză începe cu scărba oamenilor de bine, pentru starea putredă a organizației sociale și politice a Statului. Această scărba de trecut se manifestează înainte de toate în literatura franceză. Mizăriile națiunii franceze deșteaptă reacțiune, pe terenul literar. Se ridică bărbați înviați, scriitori geniali, cari încep să critice și să batjocurească abuzurile guvernului vechi, peste toată lumea veche. Această mișcare literară în Franța, se adăpase din literatura curențului luminat și mai ales din scriitorii geniali ai Angliei, dar materialul îl avea gata, în starea deplorabilă a Franței.

REVOLUȚIA

După Ludovic al XIV-lea, care a murit în anul 1774, a urmat la tron fiul său, Ludovic XVI-lea, care era un suflet bun și avea și intenții bune, dar era nehotărît în voința a și șovăitor. Acesta, la început, s'a înconjurat de oameni de bine, cum a fost Turgot, Malesherbes, Saint-Germain, Vergennes, etc., dar mai apoi, sub influența reginei și a celorlalte curtezani, i-a trimis de lângă dânsul. Astfel reformele financiare importante, pe care le începuse Turgot, reforme care poate ar fi putut să salveze monarhia, rămaseră neexecutate. Marea desordine în finanțele țării făcând necesară convocarea statelor generale, un fel de adunări a tuturor celor trei stări și care de vreme îndelungată nu mai fuseseră convocate.

Revoluția care era gata să izbucnească a găsit prilejul, tocmai în convocarea acestor adunări.

Se poate împărți în patru perioade revoluția franceză: Constituanta, legislativa, convențiunea și directoratul. Acestea se pot caracteriza pe rând ca perioada de entuziasm, perioada de bănuială, perioada de groază și perioada de anarhie.

La început, toată națiunea era exaltată în acțiunea de dărâmare a regimului celui vechi. Sunt memorabile momentele luării Bastiliei (14 Iulie 1789), noaptea de 4 August, sărbătoarea federației. Drapelul alb al Franței a

(14 Iulie 1789)

...fost înlocuit cu drapelul tricolor (roșu alb și albastru); pretutindeni se crează comune, care sunt conducători singuratici ale satelor și orașelor, se crează gardii naționale, se dă Franței o constituție, care suprimă autocratismul și organizează monarhia parlamentară. Burghezia, căreia i-se datorește mai ales această revoluție, și a făcut-o pentru profitul său, alie însă să-și alătureze de dânsa mulțimea țărănilor, vânzând, cu prețuri mici, moșiile întinse ale bisericii catolice.

Dar în 1791 lucrurile se strică. Regele, mâhnit adânc de constituirea civilă a clerului, încearcă să fugă și să ajungă pe nobilii emigrați la Trêves și Coblenz. Arestat la Varennes (21 Iunie 1791), este suspendat din funcțiune, în mod provizoriu. Acest moment este decisiv în istoria revoluționară. Iluziile dispar și naște bănuiala. Mulți socot pe rege ca pe un trădător, sau în orice caz ca o unealtă nefolositoare în stat. Cei dintâi republicani proclamă pe față doctrinele lor.

Acuzațiile împotriva Regelui se precizează, începând cu luna Aprilie 1792, când izbucnește războiul între Franța revoluționară de o parte și Austria și Prusia de cealaltă. Aceste două puteri voiau să ia Franței, pe care o socoteau slăbită de anarhie, provinciile din nord și din răsărit. Și mai ales voiau să pună capăt „Cangrenei revoluționare”, căci principii Europeni își dau seama că ideile de libertate, egalitate și dreptate socială nu cunosc granițe și că vor avea un răsunet puternic și în mințile supușilor lor, oricât de înapoiați ar fi aceștia.

Dar armatele Franței, desorganizate prin fuga ofițerilor, slăbite de indisciplinarea celor dintâi voluntari, sunt învinse. Din această pricină poporul devine furios. La 10 August 1792, gloatele năvălesc la Tuileries. Regele, care fusese suspendat din funcțiune este închis, cu familia lui, în turnul Templului. Temnițele se umplură cu oameni pe care revoluționarii îi consideră ca suspecti și cei mai mulți dintre aceștia sunt uciși, de bandele de asasini, de sub conducerea lui Marat. Adunarea legislativă, care nu mai avea rost, se disolvă, și la 20 Septembrie este înlocuită de către adunarea convențiunii. În aceeași zi, spre marea bucurie a poporului, Dumouriez, înfrânge la Walmy, armatele dușmane și izbutește astfel să elibereze Franța.

La începutul anului 1793 se proclamă Republica. Ludovic al XVI-lea este chemat în fața judecării și condamnat la decapitare. El este executat la 21 Ianuarie 1793. Au urmat apoi lupte îndârjite între diferiții patrioți, girondini și montagnarzi, între dantonisti, hebertiști, robespierristi, etc., lupte între frați, care au dus la uciderea multor oameni de seamă, nevinovați.

Atacată de toate puterile din afară, convențiunea s'a văzut nevoită să concentreze conducerea în câteva mâini. De aceea a luat asupra-și destinele Franței, fiind ajutată de comitetul salvării publice și a siguranței generale, de tribunalele revoluționare și de câțiva reprezentanți aleși din sânul ei. Epoca aceasta a fost o adevărată dictatură, de o sulă de ori mai despotică decât orice monarhie și a cărei singură preocupare a fost salvarea publică. Ea a instituit în Franța adevărată teroare. A avut însă meritul de a izbucni să alunge toate armatele care au venit împotriva Franței. La 1795 puterile străine încheie cu Franța un tratat, prin care victoriile

republicei sunt consacrate.

Cele mai multe dintre instituțiile care apăsau omenirea erau măturate pentru totdeauna. Dar apărea evident că oamenii nu erau, în totul, pregătiți pentru sarcina grea constructivă, pe care o cerea această purificare. Revoluțiile sunt perioade de acțiune; în timpul lor se seceră roadele ideilor care au fermentat în tot răstimpul de pace socială de mai înainte, și lasă câmpul liber pentru o nouă însămânțare; dar deodată, în fața greutăților neprevăzute, oamenii nu sunt în stare să tragă toate concluziile, care li-ar îngădui să iasă din încurcatură.

După ce regele și nobilul, preotul și inchiuzitorul, proprietarul funciar și colectorul de impozite fură eliminați, poporul se află pentru prima dată față în față cu unele aspecte fundamentale ale organizației sociale, pe care până atunci le considerase drept lucruri naturale, care nu cer eforturi de gândire. Deodată aceste instituții, a căror funcționare apăruse tot atât de fatală ca rotirea anotimpurilor, o vază artificială și

„Timpul prezent vrea ca fiecare să suporte sarcina grea”. Aceasta exprimă prima dorință a poporului: egalitatea la plata dărilor.

Un „assignat”. — Assignatele, hârtie monedă introdusă în Franța de scoțianul Law, au continuat să circule și după ce s'a instituit Republica, deși purtau efigia lui Ludovic al XVI-lea.

cu puțință de-a se prefăce după fantazia spiritului său.

Noul așezământ se găsi în fața a trei probleme grele pe care nu le

Ultimul portret al lui Ludovic al XVI-lea (făcut de pictorul Ducreux, care a fost însărcinat să supravegheze pe rege, în turnul Templului) a făcut acest desemn cu trei zile înainte de executarea regelui.

putu rezolvi: „proprietatea”, „moneda” și „relațiunile internaționale”. Ideea de proprietate e produsul unui instinct puternic al speciei. Cu mult înainte ca omul să fie om, maimuța ancestrală era proprietar. Proprietatea primitivă cuprinde acele lucruri pentru care animalul e

gata și să lupte: căinele are osul, tigru peștera, cerbul turma. Deaceia nimic nu e mai absurd, din punct de vedere sociologic, decât expresiunea „comunism primitiv”.

Bătrânul din tribul familiar, încă dela începutul epocii paleolitice, își apăra cu îndârjire drepturile de proprietate, asupra femeilor, fetelor,

Precepețele din hafele Parisului, pleacă la Versailles, la rege, spre a cere pâine. Ele sunt înarmate cu furci și duc cu dânselle tunuri. În fruntea lor se aflau doi „învingători” ai Bastiliei.

bil. uneltelor și tot universul său vizibil. Dacă un alt om călea pragul acestui ținut, îl ataca, și-l omora, când putea. Cu timpul viața tribului se modifică și Bătrânul începu să tolereze existența oamenilor ti-

Execuția lui Ludovic al XVI-lea. (21 Ianuarie 1793).

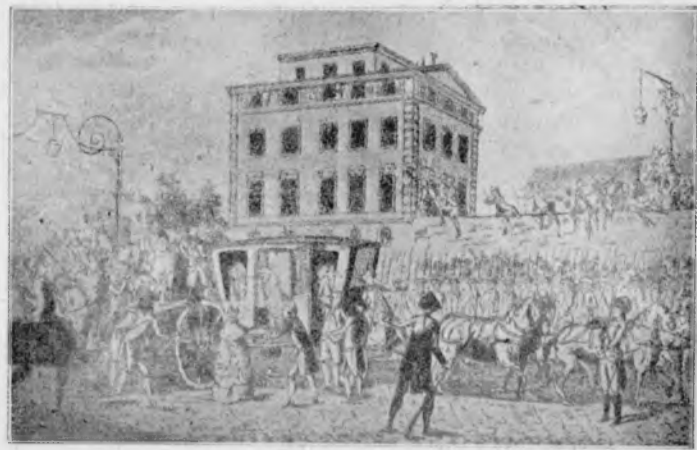
Adus din „Temple” într'o trăsură la orele zece dimineața, regele urcă treptele eșafodului, care era așezat în piața Revoluției, și fu ghilotinat.

neri, și drepturile pe care aceștia le aveau asupra femeilor sau lucrurilor răpite dela dușman, asupra obiectelor confecționate de dânsii, asupra vânatului ucis. Societatea omească s'a născut din acest compromis, între drepturile de proprietate ale unuia și cele ale celuilalt. Spre a putea găsi un trib de pe pământul său, rivalii au fost adesea nevoiți să se înțeleagă sau să se unească chiar.

În timpul revoluției franceze, partidul jacobinilor, ceru divizarea proprietății. Mai târziu și comuniștii moderni au propus nimicirea proprietății: statul să fie stăpânul tuturor lucrurilor. Numai de curând omeni-

rea a ajuns să vadă că unele lucruri trebuie să fie proprietatea statului: căile ferate, grădini publice, etc., că celelalte cum sunt casele, vile, ma-

dintâi republică și vindecă rănila făcute Franței de revoluție. Prin sânge și sacrificiu drepturile omului erau afirmate.

Ziua memorabilă din 17 Iulie 1789. Ludovic al XVII-lea venind din Versailles la Paris, spre a constata cele întâmplate (luarea Bastiliei, formarea găzilor naționale, etc.) e primit la porțile orașului de episcopul Parisului și de către Bailly care-i predă Chelie cetății,

MARAT ASASINAT

Marat, multă vreme idolul mulțimei revoluționare, a fost omorât mai târziu de dușmani, acasă la dânsul.

DANTON

Unul dintre cei mai infocați republicani. Prin calomniile sale a răsturnat pe girontini dela putere și a provocat masacrele din 2 Sep. 1792.

Montesquieu, Voltaire, J. J. Rousseau și Diderot sunt scriitorii și cugetătorii mari ai Franței, cari au pregătit revoluția prin scrierile lor.

Luarea Tuilierilor la 10 August 1792.

șini, trebuie să formeze proprietate individuală și că în sfârșit există obiecte, care alcătuiesc proprietatea personală a cuiva: hainele, peria de dinți, etc.

În ceea ce privește relațiile internaționale, Republica Franceză, la începutul ei, în dușmănie cu toate statele cari nu puteau îngădui noile idei, a putut purta războaie victorioase, datorită patriotismului și curajului celor tineri. Mai apoi însă, directoratul s'a avântat în lupte de cuceriri.

Norocul a fost venirea lui Napoleon I, care punând capăt revoluției și-a impus voința sa în consolidarea statului.

(Wels: istorie universală)

După convențiune, a urmat, dela 1795 până la 1799, directoratul, care s'a desonorat prin egoismul și corupția unei părți dintre membrii săi. Napoleon Bonaparte la 1799, înființând consulatul, întărește prin geniul său, opera înfăptuită de cea

LIBERTATEA! (desemn de Prudhon)

Înnotători învățați să săriți

SE consideră și asăzi, de către mulți, săritura în apă drept un fel de acrobație, o exhibiție de circ. E o greșală aceasta, pentru că săritura în apă, reglementată, este un adevărat sport, cere un antrenament serios, rațional, metodic și aptitudinile fizice apreciabile.

asvârli în apă cu capul înainte, fără a ne preocupa de restul trupului, ci de a ne sluji de picioare, avântându-ne, așa încât să îngăduim trupului să se ridice și să părăsească locul, de pe care sărim, cu o viteză oarecare. Această înțelegere, înțelegerea de pornire va ajuta la balansarea părții

Greșala cea mai mare pe care o fac toți începătorii este că privesc apa. Dășii își închipuie că astfel sunt siguri că vor intra în apă, cu capul înainte și că se vor feri de izbitura neplăcută. Se gâdesc la cap, care este apărat de brațe și lasă restul trupului să se descurce cum va putea. E o mare greșală pentru că totdeauna pânțele, soldurile sau pieptul sunt lovite mai neplăcut, de apă.

Spre a sări bine în apă, adică spre a intra în apă fără greșală, așa încât trupul să nu sufere, trebuie să privim drept înainte, cât mai departe și la câțiva metri deasupra nivelului apei: dansatorul nu și privește picioarele; ciclistul nu se uită la pedale; tot asemenea, cel care sare în apă, nu trebuie să se uite exact în locul unde crede că va intra în apă.

Odată în apă, cel care a sărit, trebuie imediat, fără să se afunde mult, să îndrepte capul în sus, să scoată în afară pieptul, pentru ca astfel să descrie un arc de cerc, care imediat îl va aduce la suprafață. Poziția de sărit se va păstra atâta vreme până când capul va eși din apă. În acest moment brațele se desfășoară, spre a executa mișcările de înnot, necesare stabilității.

SALT DE CONCURS

Saltul obișnuit, pe care l'am descris, se mai numește și saltul „trăsură de unire” pentru că slujește spre a pune pe înnotător în contact cu elementul lichid.

Oricare alt salt, în afară de acesta, conține diferite mișcări, care să-l înfrumusețeze și care nu sunt acrobații, ci realizări sportive.

Există trei salturi clasice de concurs: saltul simplu; saltul ingerului și saltul crapului.

Saltul simplu. — Plecarea se face ca și în saltul obișnuit. Înainte de a intra în apă, brațele, capul, trunchiul și picioarele trebuie să reprezinte o linie impecabilă, ușor curbată. Cel care execută saltul trebuie să intre în apă, fără să provoace

Concursul fotografic al „Realității”

Concursul nostru fotografic a avut un răsunet mai mare decât ne așteptam. Primum zilnic la redacție o mulțime de fotografii, luate de amatori. Dacă spațiul nostru mărginit nu ne îngăduie să publicăm decât puține dintre acestea, concurenții noștri să nu se descurajeze și să continue a trimite fotografii. Săptămânal vom face selecțiunea lor și vom premia câte una cu 500 lei. Comunicăm celor, dela cari am primit fotografii până acum, că fotografiile trimise participă la concurs, în săptămâna următoare, dacă n'au putut fi cercelate până acum. Repetăm, pentru cei cari n'au luat cunoștință de concursul nostru, condițiunile lui: REALITATEA institue un concurs pentru fotografii amatori.

În fiecare săptămână, cea mai bună fotografie trimisă, fotografie care să fie de interes general, va fi premiată cu 500 lei. Fotografiile publicabile, cari n'au fost premiate, se vor publica cu mențiunea numelui trimițătorului.

Concursul fotografic al „Realității” e permanent și are loc în fiecare săptămână.

stropituri și picioarele trebuie să dispară exact, în gaura de apă, pe unde au pătruns brațele, capul și trunchiul.

Saltul ingerului. — A fost botezat astfel, deoarece cel care îl execută, în timpul săriturii prin aer, cu brațele care formează aripi, reprezintă întocmai ingerul, așa cum îl vedem sburând, în diferitele alegorii.

Plecarea în acest salt se face ca și în saltul simplu, doar că avântarea picioarelor se face cu mai multă vigoare, spre a îngădui o plutire în aer de câteva zecimi de secunde. Spectatorul trebuie să aibe impresia, în momentul plecării, că omul nu sare în apă imediat, ci că încearcă să se ridice în sus. În momentul când prin avântul picioarelor corpul se ridică, brațele se întind puternic în cruce și sunt date, cât mai mult posibil, înapoi, ca aripi pe care vântul le-ar împinge. Cel care sare trebuie să rămână în această poziție, până în clipa când socoate necesar să aducă brațele pe deasupra capului, în prelungirea trupului, așa ca să intre în apă. Aceste mișcări trebuie executate energic spre a le evidenția bine, în timpul execuției.

Saltul crapului. — Acest salt e unul dintre cele mai populare. El cere sânge rece și hotărâre. Plecarea se face ca în saltul simplu. Înnotătorul și aci, va trebui să se străduiască să-și ia un avânt destul de puternic, ca să se ridice cât mai sus. Ajuns la punctul extrem al saltului sau în înălțime, care e prima fază a acestui salt, el va întinde brațele, deasupra capului, ținând picioarele unite, cu corpul foarte drept. În momentul când începe să se coboare, trupul se îndoaie în două, încetul cu încetul, fără sguđuire, cu brațele paralele cu picioarele. Această poziție, care este a crapului când sare afară din apă, se va păstra la intrarea în apă. Aci, corpul se destinde brusc, la fel cum face crapul, îndreptarea picioarelor făcându-se în așa fel, ca să se dea trupului, din nou, poziția de plecare, adică brațele, capul, trunchiul și picioarele pe o aceeași linie.

* * *

Aceste trei feluri de salt sunt, cele mai importante pentru că orice fel de salt, în concursuri, nu este decât o combinație a acestora.

De sigur că se mai pot face tot felul de salturi în aer: simple sau duble, unele chiar periculoase, după obinșnuința și dibăcia înnotătorului.

SALTURILE PENTRU CURSE

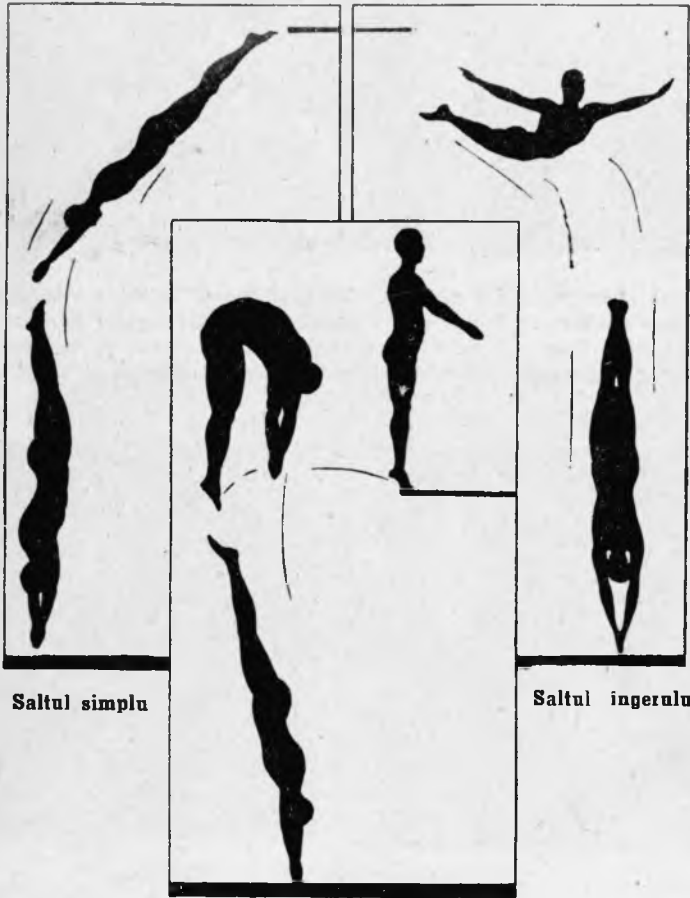
În cursele de înnot, plecarea e dată de pe o trambulină, înaltă de 0,80 m. până la 1,25 m. În aceste curse de sigur că plecarea are un rol mare, și atunci concurențul trebuie să sară astfel, încât să intre foarte puțin în apă, iar săritura să fie mai mult în suprafață. Saltul se face în lungime și corpul, alunecând pe apă, profită de avântul luat, ca să ajungă mai repede la țintă.

ANTRENAMENTUL

Începătorul va face mai întâi exerciții de pe o trambulină ordinară, înaltă de 1 metru începând cu saltul simplu. Apoi se va obișnui să sară dela înălțimi tot mai mari, fără a întrece însă opt sau zece metri. După aceea se va strădui să obțină eleganța liniei și a mișcării, în sărituri. Începătorul trebuie să fie prudent, și să bage de seamă ca în locul unde sare să nu fie înnotători, pentru că ar putea omori un om, sărind peste dănsul.

Saltul în apă este un exercițiu sănătos, o gimnastică care dezvoltă sângele rece, energia, și puțința de a observa repede.

Recordul lumii în salt aparține Americii și e de 46 metri.

Saltul simplu

Saltul ingerului

Saltul Crapului

Săritura în apă, ca și înnotul sub apă, ca și water-pollo, face parte integrală din natațiune. El este un exercițiu al sportului nautic.

SALTUL INGERULUI

Se observă linia frumoasă a celui care sare, brațele fiind asemenea aripilor, pe care vântul le-ar împinge înapoi.

Cineva care știe să innoate și nu știe să sară în apă e ridicol, pentru că totdeauna va trebui să ia contact cu apa în mod progresiv, ceace e foarte neplăcut.

CU PICIOARELE ÎN LUNĂ

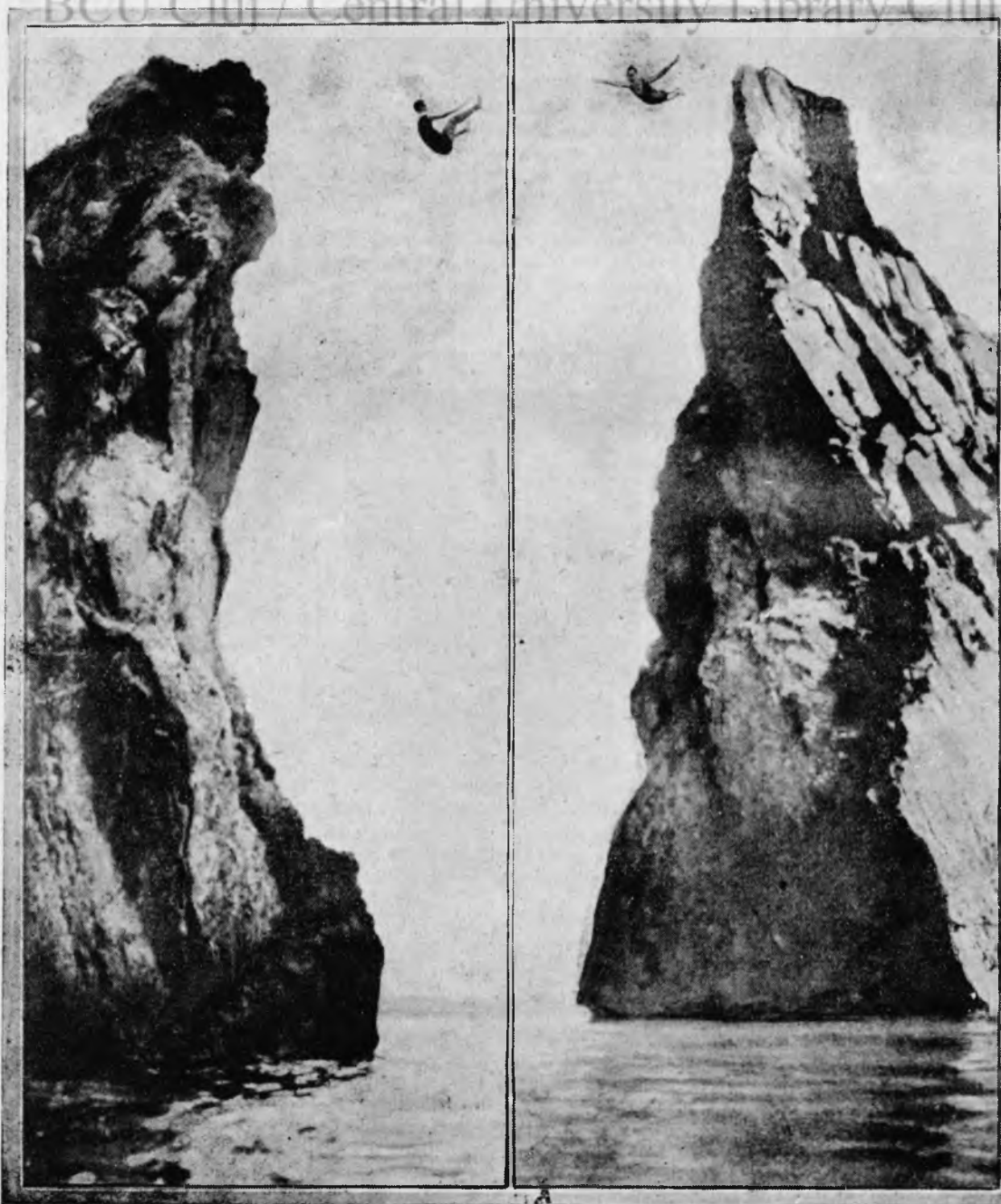
Cel care sare, s'a avântat, aruncând picioarele spre cer și se întoarce apoi în aer, ca să ajungă cu capul înainte.

SALTUL OBIȘNUIT

Există mai multe feluri de salturi în apă și le vom descrie pe rând, începând cu cele mai simple.

Saltul obișnuit interesează pe toți acei cari știu să se țină la suprafața apei. În acest salt înnotătorul caută mai ales să intre în apă, ferindu-se de izbitura care înspăimântă atâta pe începător. Spre a face aceasta e nevoie de a nu ne

de sus a corpului și la intrarea în apă, cu evitarea frângerii trupului. Cu cât locul de unde sărim e mai aproape de apă, cu atât mai mult trebuie să ne folosim de avântul picioarelor.

DOUĂ SĂRITURI FRUMOASE

Această fotografie trimisă de un amator, care vrea să-și păstreze anonimul și deaceia iscălește „fotograf”, participând la concursul nostru de fotografii, a câștigat premiul de 500 lei. Rugăm pe „fotograf”-ul nostru, să ne indice locul precis de unde a luat-o, stampila poștei pe scrisoarea primită poartă data Balic, precum și adresa exactă, spre a-i putea remite premiul câștigat.

Și artiștii de cinematograf sar în apă... altminterea eroinele s'ar îneca.

CUM SE FORMEAZĂ UN PILOT DE VÂNĂTOARE

de Charles Nungesser

Nungesser, îndrăznețul și nefericitul aviator francez, despre care s'a vorbit atâta, cu prilejul nenorocitei sale încercări de-a trece Atlanticul, din Paris la New-York, a fost conducătorul uneia dintre cele mai mari școli de aviație din Franța, aceea a centrului Orly. În articolul pe care l'a publicat, cu titlul de mai sus, într'o revistă științifică, dânsul arată metodele artei pe care o stă-

Charles Nungesser

pănea atâ de bine. Când aviația devine și la noi o preocupare de seamă, socotim folositor să traducem și noi articolul lui Nungesser.

„Nu e multă vreme de când elevul pilot era așezat pe o mașină ca o bucată de lut, care se hățana în toate părțile și pleca în sbor cu câteva recomandări scurte: „ca să te urci trebuie să dai drumul la toată benzina și să tragi de mâner, dacă te pleci într'o parte smăcește planurile din partea opusă“ etc. Cu aceste îndrumări și cu mult noroc, pilotul, pleca. Puțin mai târziu, cu școlile militare de aviație s'a ajuns la inovația dublei comande, care de sigur a însemnat un progres dar care, ca orice progres, riscă să devie o rutină, mamă a tuturor greșelilor, mai ales când acest mijloc de instrucție se întrebunțează singur sau prea mult.

EREZIA SBORULUI UȘOR

Și mai întâi, înainte de a descrie amănunțit care trebuie să fie educația tinerilor piloți, bursieri ai Statului, să mi-se îngăduie să arunc o privire îndărăt și să amintesc principiile metodei mele de educație; ele se cuprind în acest postulat: **spre a face un pilot bun trebuie dezvoltate calitățile sale; trebuie cultivată personalitatea fizică și mai ales morală;** nu trebuie să ne sprijinim (în afară de educația pur tehnică) pe eficacitatea învățământului, ci mai mult pe forța de disciplină morală individuală și pe puterea pildei. Nu mă voi obosi repetând că marele dușman al elevului aviator este încrederea în ușurință; e o doctrină falsă aceea care învață că primul lucru de făcut este de-a asvârli pe aviator în aer, orice sar întâmpla, și cât mai repede posibil, rămânând să se perfecționeze în urmă; e ceea ce eu numesc eresia sborului ușor, beția rezultatului imediat. Dacă elevul vostru, așezat pe unul dintre acele aparate absolut sigure „adevărați tați“ cum se numesc pe câmpul de aviație, aceste mașini în care te poți încrede, care zboară singure, se va simți liber în aer, el se va socoti imediat egal cu cei mai mari piloți și de aici încolo va petrece timpul de antrenament ca să se plimbe pe „vițelul“ său (un alt termen din dicționarul aviatic, care definește un avion fără nervi și fără delicatețe), socotind cucerirea aerului ca un lucru definitiv.

Dar acel vițel, nu numai că nu poate folosi la perfecționarea tânărului pilot, dar tot odată e periculos, îi strică mâna și-i dă obiceiuri rele pentru aviație. Elevul degeaba va face tot ce e posibil cu mâna lui demodată, zadarnic va trece în mod strălucit examenele militare zadarnic va face loopinguri impresionante, el va fi handicapat în mod supărător, când va trece la un aparat modern, delicat, rate și nervos.

Plecând dela un principiu cu totul diferit, înainte de a mă sili să învăț pe un elev să zboare, într'un chip oarecare, pe un aparat ușor (ceea e tot deauna posibil) mă străduiesc de-a alege dintre elevii mei, de a dezvolta calitățile lor morale: curaj, sânge rece, îndrăzneală raționată, voință și stăpânire de sine, de a determina afirmarea temperamentului lor cu adevărat aviatic, și în sfârșit de a face din ei aviatori cu adevărat demni de acest nume, chiar dacă aș spune dacă nu mi-ar fi frică că voi fi învinuit de paradox de abia știu să zboare. Restul, adică îndemânarea fizică, va veni dela sine, fără efort, datorită unui antrenament metodic și progresiv. Aceasta e atât de adevărat încât cea mai mare parte dintre elevii mei, departe de a se „desumfla“, în cursul perfecționării lor, de a da îndărăt în fața pericolului, mereu mai mari trebuie să li-se atragă mereu atenția, să fie prudenți, că entuziasmul lor trebuie temperat și adesea suntem obligați la severități spre a-i împiedeca de a da curs liber entuziasmului lor.

METODA MEA

Metoda mea constă în: a așeza pe elev imediat ce a fost șlifuit deodată pe un aparat rapid și nervos, identic cu cel pe care va trebui să-l piloteze mai târziu, excluzându-se toate tipurile demodate. A-l lăsa imediat când e posibil la propria sa inițiativă, adică a reduce la minimum, timpul de sbor, în comandă dublă.

A pune la temelie alegerea aparate-

mai cuprinde, pe lângă acestea, tenuri sportive: tennis, football, etc.

În această școală, dela răsăritul soarelui până noaptea târziu, zilele se scurg pentru elevi, una după alta, în muncă și ordine, elevii neputând părăsi școala decât în rare permise. Observăm că orele de sbor sunt împărțite dimineața și seara, momentele cele mai favorabile în timpul verii, pentru exercițiile de sbor. Restul timpului, abstracție, făcând dela orele pentru masă, sunt întrebunțate în cursuri și conferințe, în exerciții practice, demonstrațiuni la punct fix, etc., fără a uita cultura fizică și sporturile.

CUM SE INVĂȚĂ SBORUL

Să vedem acum cum se desfășoară învățământul aviatic propriu zis. Imediat ce a sosit viitorul pilot, după ce i-s'a dat un loc în cameră și rangul său în echipe și în clase, e imediat condus, de către un monitor, într'un avion cu două locuri, și face astfel primul tur în noul său element: este ceea ce numește botezul aerului.

Exercițiile se înlanțesc apoi, în ordinea următoare:

După o inițiere la punct fix (adică aparatul atașat), care obișnuiește pe neofit cu manevrarea contacturilor și manetelor motorului, începe întrebunțarea rotorului cu dublă comandă elevul fiind întovărașit de un monitor pe bordul unui aparat al cărui plan inferior a fost golit de pânză și motorul redus, ceea ce îl împiedecă să se înnalțe; imediat după aceea, începă-

„piruetelor“, a „rostogolirilor“ și a „capotațiilor“ felurite.

Când e desăvârșit în aceste exerciții, elevul se imbarcă pe un avion cu două locuri și dublă comandă, în tovărășia unui monitor și acesta este momentul lansării, cu toate emoțiile sale. Această perioadă folositoare, indispensabilă chiar, ar deveni foarte repede sterilă de aceea tânărului nostru i-se dă dru-

ment: dacă nu, se amână sborul pentru o altă dată.

Încep apoi sborurile individuale, cu aparate din ce în ce mai delicate și puternice, până când elevul, în cele din urmă, stăpân pe mijloacele sale, este așezat pe bordul unui avion de vânătoare, rapid, analog acelora care slujesc escadrilelor din armată, și care au de data aceasta, nu un motor rotativ, ci unul fix. și

Citirea hărții înaintea de sbor sub direcția unui monitor

mul cât mai repede în avionul cu un singur loc.

Desigur că aceasta e clipa cea mai emoționantă din învățământ. De aceea este organizată cu multă grijă. Nimic nu se lasă la voia înșuși. Dacă circumstanțele sunt cele

începe execuția încercărilor sale, pentru brevetul militar. Acestea emportă încercări de pistă, (suiri, coboriri, opturi la stânga, la dreapta etc). Apoi călătorie în linie dreaptă și în sfârșit, ca un soi de încoronare a cunoștințelor dobândite, o călătorie mare, în triumflu, de câteva sute de kilometri, cu sbor de o oră la 2000 de metri și suire la 4000 de metri, totul absolut controlat riguros, de ofițerul aviator, detașat la școală, de ministerul de război.

Iată pe scurt arătate, cum instruiesc pe elevi în arta mea, fruct al celei mai teribile experiențe, pe

O promoție de elevi piloți primiți la centrul din Orly. În mijloc înconjurat de personalul său, Charles Nungesser

lor-școală, succesive gradația necesară în orice exercițiu pedagogic, făcând acele aparate tot mai delicate și mai rezezi, adică micșorând în mod progresiv suprafața purtătoare și măbind puterea motorului.

A termina antrenarea pe un aparat de război, cu motor fix.

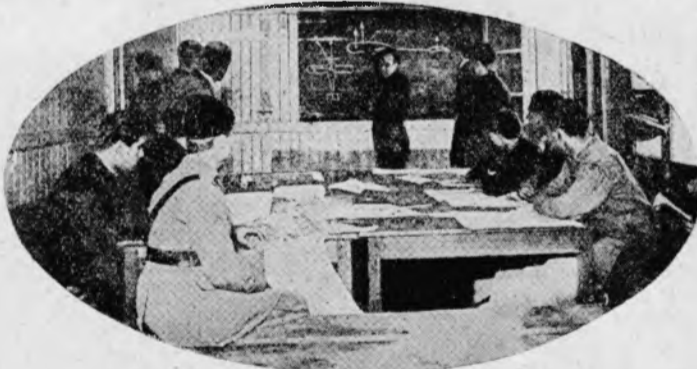
A mă strădui mai ales, după cum am arătat la început să dezvolt calitățile fizice și morale, care fac un aviator bun, printr'o disciplină severă și prin virtutea pildei zilnice.

ALCĂTUIREA ȘCOALEI DIN ORLY

Școala din Orly este așezată pe locul unui câmp vechiu de aviație, american, la 9 km. de Paris, pe drumul către Fontainebleau. E alcătuită din șase hangare mari, standard, unde pot să se adăpostească o sută de aparate, din clădiri pentru dormitoarele elevilor, adăpostirea direcției și a serviciilor și din șase vile drăguțe, destinate statului major. Școala

torul imbarcat singur pe un rotor de un singur loc, e lăsat fără supraveghetor: este epoca blagoslovită între toate a „cailor de lemn“, a tâmplării, ziua, ceasul chiar, sunt

controlată cu multă scrupulozitate și de asemenea starea elevului înalese cu atenție, starea aparatului mai bune, se lasă tânărul să plece singur pe bordul noului său ele-

În sala de conferințe un profesor își ține prelegerea. În planul întâi, la stânga, ofițerul pilot controlor, reprezentantul Ministrului de Război în școală.

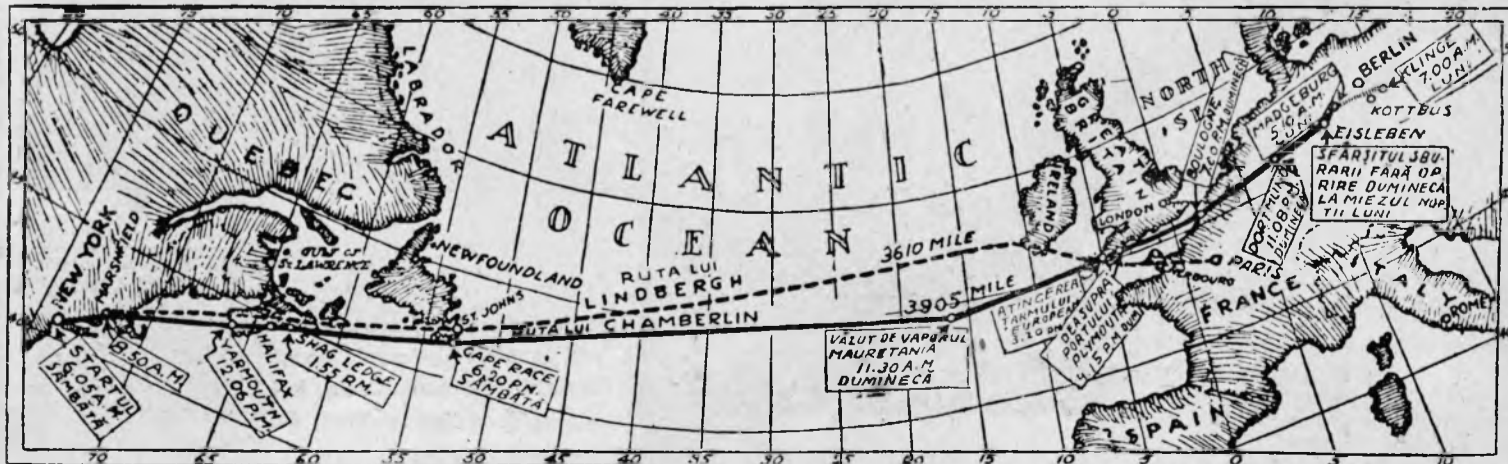

acei care în zilele pericolului, vor avea onoarea să apere cerul nostru și să plimbe la zenit strălucirea nemuririi noastre cocarde tricolore.

Charles Nungesser

Cură pentru funcționarii, a căror soții au plecat la băi, în vreme ce ei asudă în oraș, la slujbă.

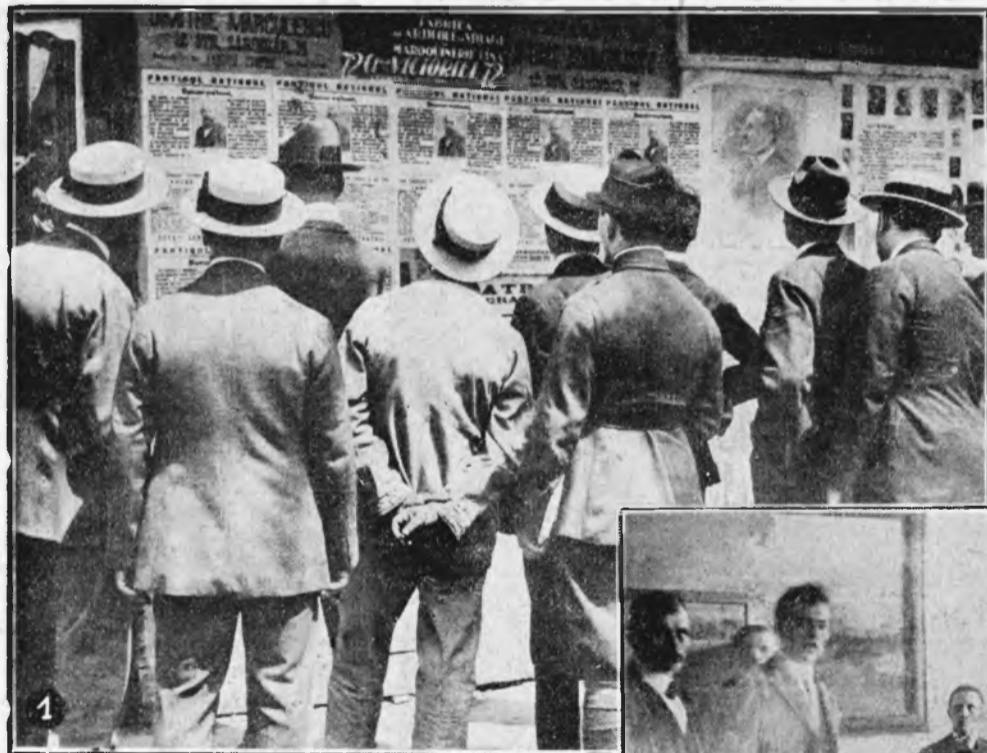
DRUMUL PARCURS PESTE OCEAN, DIN AMERICA ÎN EUROPA, DE AVIATORII AMERICANI LINDBERGH și CHAMBERLIN.

EXPOZIȚIA DELA PARCUL CAROL

Sus, dela stânga la dreapta: 1) Balon captiv; 2) Muzeul Militar; 3) Pavilionul lui Aurel Vlaicu, primul aviator român, jertfit pe altarul aviației (13 Septembrie 1913).
Jos, la stânga: un grup de vizitatori, iar la dreapta o vedere din Parcul Carol.

CUM AU DECURS ALEGERILE

Un grup de alegători la secția de votare, școala românească din București.

1. Propaganda electorală. Capitala a fost inundată de tot soiul de manifeste și afișe electorale.

2. Biroul de votare dela secția XXV la primăria orașului Cluj.

3. Un grup de cetățeni clujești așteaptă rândul în fața localului de vot.

ISPRAVILE URAGANULUI IN ARDEAL

Un arbore smuls din rădăcini la Băile Episcopale (lângă Oradea). Fotografia ne-a fost trimisă de d. Rosner Ernő, din Oradia-Mare.

(Concursul fotografic al „Realității“)

